

Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów

Umiejętności oceniane na lekcjach języka polskiego:

- mówienie (opowiadanie ustne- twórcze i odtwórcze);
- czytanie:
  - głośne i wyraziste,
  - ciche ze zrozumieniem;
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie);
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi (dyktanda);
- znajomość treści literackich, wykonanie określonych projektów, realizacja zadań w grupie).

Sprawdziany, kartkówki, dyktanda.

- Testy gramatyczne są przeprowadzane po każdym dziale i zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- Z każdej lektury obowiązkowej uczniowie piszą zapowiedzianą kartkówkę sprawdzającą znajomość tekstu.
- Kartkówki sprawdzające wiedzę z ostatnich trzech lekcji nie muszą być zapowiedziane.
- Ocenę z kartkówki, testu gramatycznego, dyktanda można poprawić (tylko raz) w nieprzekraczalnym terminie jednego tygodnia od jej otrzymania.

Zadania domowe.

- Każdy uczeń ma obowiązek bieżącego wykonywania zadań domowych.
- Jeżeli podczas sprawdzania zeszytu okaże się, że zadanie nie zostało uzupełnione – uczeń ma obowiązek uzupełnić braki.
- Uczniowie otrzymują również zadanie domowe, na którego wykonanie mają dłuższy czas – najczęściej jest to wypracowanie.

Uzupełnienie zaległości.

- Uczeń ma obowiązek uzupełnić zaległości (notatki w zeszycie, ćwiczenia) powstałe podczas nieobecności. Jeżeli jest to nieobecność spowodowana chorobą – ma na uzupełnienie tydzień. Jeżeli natomiast uczeń był nieobecny w szkole jeden dzień, kilka godzin (zawody sportowe, konkursy, wizyta u lekarza, sprawy rodzinne) notatka musi być uzupełniona w tym samym dniu, tak aby uczeń w dniu następnym nie miał w zeszycie ani w ćwiczeniach braków. Musi również uzupełnić zadane w dniu nieobecności zadanie domowe.

Prowadzenie zeszytu.

- Zeszyt ucznia musi być prowadzony systematycznie i starannie (nie mogą się w nim pojawić notatki niezwiązane z przedmiotem). Zeszyty są sprawdzane kilka razy w ciągu każdego okresu (systematyczność, prowadzenia notatek, odrabianie zadań domowych).

Informowanie uczniów o osiągnięciach, postępach w nauce.

- Omówione i poprawione prace pisemne przez uczniów w klasie pozostają w szkole u nauczyciela. Uczniowie i rodzice po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem mają prawo wglądu do teczek i dodatkowych uzasadnień do poszczególnych ocen.

OCENA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

- Oceny śródroczna i roczna nie są średnią arytmetyczną ocen bieżących.
- Przy wystawianiu oceny śródrocznej bądź rocznej brane są pod uwagę nie tylko oceny bieżące, ale także zaangażowanie na lekcjach, systematyczność pracy.
- W przypadku przewidywanej oceny niedostatecznej na I okres lub na koniec roku szkolnego rodzice ucznia są o niej informowani z miesięcznym wyprzedzeniem.
- Roczna ocenę celującą może uzyskać uczeń, który brał udział w konkursach przedmiotowych, zaś ze sprawdzianów, kartkówek, testów gramatycznych, dyktand otrzymał oceny celujące lub bardzo dobre.

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny śródroczne i roczne z języka polskiego dla klasy VII

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

✓ Kształcenie literackie i kulturowe - słuchanie

- słucha i rozumie wypowiedzi kolegów i nauczyciela jako aktywny uczestnik różnych sytuacji mówienia w czasie zajęć lekcyjnych
- odczytuje i interpretuje zabiegi związane z prezentacją walorów artystycznych nagrania wzorcowej recytacji

✓ Czytanie tekstów pisanych i odbiór i innych tekstów kultury

- czyta różne teksty (zarówno współczesne, jak i dawne, przewidziane w programie nauczania) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym
- samodzielnie interpretuje teksty pisane i inne teksty kultury, uwzględniając intencję nadawcy oraz konteksty niezbędne do interpretacji
- krytycznie ocenia i wartościuje treści, zachowania i postawy przedstawione w utworach w odniesieniu do systemu moralnego i etycznego

✓ Tworzenie wypowiedzi (mówienie, pisanie, elementy retoryki)

- samodzielnie buduje spójne, logiczne, rzeczowe wypowiedzi na podany temat, w których przedstawia własne stanowisko, lub za pomocą popartych przykładami argumentów uwzględniających różne konteksty kulturowe dowodzi przyjętych racji
- interpretuje głosowo wygłaszany z pamięci lub czytany tekst, uwzględniając funkcję zastosowanych środków stylistycznych

- oceniając pracę innych, przedstawia krytyczną, rzeczową refleksję wynikającą z wnikliwej analizy wykonanych zadań
- pisze wypowiedzi oryginalne pod względem sposobu ujęcia tematu, wykazuje się szczególną dbałością o poprawność językową, bezbłędny zapis, logiczną kompozycję
- tworzy oryginalne notatki, posługując się bogatym słownictwem
  - ✓ Kształcenie językowe (komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja, gramatyka języka polskiego)
- wykorzystując wiedzę o języku, odczytuje sensory symboliczne i przenośne w tekstach kultury jako efekt świadomego kształtowania warstwy stylistycznej wypowiedzi
- samodzielnie poszerza wiedzę językową i wykorzystuje ją we własnych wypowiedziach.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

- ✓ Kształcenie literackie i kulturowe - słuchanie
  - prawidłowo rozumie komunikaty o dużym stopniu złożoności, zawierające terminologię związaną z określoną dziedziną
  - prawidłowo odczytuje metaforyczny sens komunikatu
  - zadaje pytania i udziela precyzyjnych odpowiedzi w związku z różnymi sytuacjami komunikacyjnymi
  - prawidłowo odczytuje zawartą w komunikacie ironię i perswazję, reagując na nie stosownie do sytuacji.
- ✓ Czytanie tekstów pisanych i odbiór i innych tekstów kultury
  - czyta cicho ze zrozumieniem różne typy tekstów w stopniu pozwalającym na korzystanie z informacji w nim zawartych, odczytywanie sensów utworu oraz jego metaforycznego znaczenia
  - płynnie czyta teksty współczesne i dawne, stosując się do zasad poprawnej interpunkcji, akcentowania, intonacji oraz uwzględnia budowę wersyfikacyjną, a także organizację rytmiczną utworu poetyckiego
  - wartościuje zachowania i postawy bohaterów, uwzględniając motywy ich postępowania i odwołując się do ogólnie przyjętych zasad moralnych
  - ustosunkowuje się do różnych sposobów oddziaływania tekstu na odbiorcę, takich jak perswazja, manipulacja itp.
  - charakteryzuje bohaterów, określa motywy ich postępowania, omawia ich przemianę i jej przyczyny
  - wypowiada się na temat lektury, wykorzystując odpowiednie cytaty
  - dyskutuje, uzasadniając swoje sądy odpowiednimi cytatami

- wypowiada się na temat lektury, odnosząc się do różnych kontekstów (historycznego, biograficznego, kulturowego, filozoficznego)
- trafnie wypowiada się na temat walorów artystycznych utworu
- tworzy dłuższe wypowiedzi pisemne w różnych formach, w których rozważa problematykę podejmowaną w utworze,
- wykorzystuje lekturę jako punkt wyjścia do wypowiedzi na tematy związane z codziennym życiem.

✓ Tworzenie wypowiedzi (mówienie, pisanie, elementy retoryki)

- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi pisemnej
- wyczerpująco rozwija temat, przytacza stosowne przykłady, odwołując się do różnych tekstów kultury i własnego doświadczenia
- redaguje samodzielnie prace przemyślane, twórcze i oryginalne; zawiera w nich własne opinie na określony temat
- w zależności od potrzeb, tematu i formy wypowiedzi używa wypowiedzeń krótkich i treściwych lub bogatych i rozwiniętych
- swobodnie posługuje się słownictwem związanym z określonym tematem
- zachowuje poprawną składnię i interpunkcję
- unika powtórzeń wyrazowych i składniowych
- poprawnie wprowadza dialog i cytaty w tekst ciągły
- pisze poprawnie pod względem ortograficznym, świadomie kontroluje poprawność zapisu
- wyraża własne intencje w dłuższej wypowiedzi zbudowanej z różnych typów zdań i bogatej w różnorodne środki leksykalne
- buduje kilkunastozdaniowe wypowiedzi – logiczne, spójne, poprawne pod względem językowym
- swobodnie dyskutuje, przytaczając przekonujące argumenty poparte stosownymi przykładami
- w swoich wypowiedziach prawidłowo posługuje się cytatami
- wygłasza przemówienie, świadomie wykorzystując środki retoryczne
- recytuje z pamięci utwory poetyckie z odpowiednią modulacją głosu, dykcją, akcentowaniem, interpretując głosowo utwór
- dobierając odpowiednie słownictwo, tworzy tekst wyrażający intencje nadawcy posługuje się odpowiednimi argumentami i przykładami w celu uzasadnienia własnego zdania
- posługując się bogatym słownictwem, redaguje różne formy wypowiedzi, m.in. opowiadanie z elementami dialogu i monologu, opisu, charakterystyki, zróżnicowane stylistycznie i funkcjonalnie opisy, recenzję i notatkę (różnorodne postaci) oraz pisma użytkowe

✓ Kształcenie językowe (komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja, gramatyka języka polskiego)

- świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania w zakresie fonetyki, fleksji, składni słownictwa.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

✓ Kształcenie literackie i kulturowe - słuchanie

- właściwie rozumie sens kilku- i kilkunastozdaniowych wypowiedzi
- na ogół poprawnie odczytuje zawartą w komunikacie ironię i perswazję; odpowiednio na nie reaguje
- dyskutuje aktywnie, reagując na argumenty przytaczane przez innych
- na ogół prawidłowo odczytuje przenośny sens komunikatu.

✓ Czytanie tekstów pisanych i odbiór i innych tekstów kultury

- czyta cicho ze zrozumieniem różne typy tekstów w stopniu pozwalającym na korzystanie zawartych w nim informacji oraz odczytywanie sensów utworu,
- czyta ze zrozumieniem w stopniu pozwalającym na prawidłowe określenie cech gatunkowych utworu oraz zastosowanych w nim środków stylistycznych
- czyta głośno, poprawnie artykułując
- poprawnie czyta nowy, nieznaną sobie tekst
- poprawnie określa tematykę omawianego tekstu kultury
- określa czas, w którym powstał dany tekst kultury
- omawia środki wyrazu zastosowane w danym dziele, starając się używać terminologii właściwej dla danej dziedziny sztuki
- wypowiada się (ustnie i pisemnie) na temat tekstu kultury, uzasadniając rzeczowo swoją opinię
- odczytuje tekst na poziomie przenośnym
- interpretuje tytuł utworu
- wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowania i postawy w odniesieniu do ogólnie przyjętych zasad moralnych
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze, omawia ich funkcję w konstrukcji utworu

✓ Tworzenie wypowiedzi (mówienie, pisanie, elementy retoryki)

- zachowuje poprawnie formę redagowanej wypowiedzi

- redaguje samodzielnie prace twórcze, ale według znanego schematu i sposobu interpretowania
- stosuje różne typy wypowiedzi pojedynczych i złożonych, które zawierają nieliczne błędy składniowe
- stara się unikać w wypowiedzi powtórzeń i potoku składniowego
- poprawnie wprowadza dialog, stosując właściwe czasowniki
- właściwie dobiera cytaty i poprawnie włącza je do swej wypowiedzi
- popełnia nieliczne błędy ortograficzne, stara się samodzielnie kontrolować poprawność zapisu, korzystając ze słowników
- buduje kilkuzdaniową wypowiedź spójną i logiczną; używa zróżnicowanego i dość bogatego słownictwa
- używa poprawnie zbudowanych zdań pojedynczych rozwiniętych i zdań złożonych
- dość swobodnie wypowiada się na tematy podejmowane na lekcjach, związane z omawianą lekturą i innymi tekstami kultury
- wyraża swoją opinię, formułuje argumenty, swobodnie włącza się do dyskusji
- podejmuje rozmowę w określonym celu
- recytuje z pamięci utwory poetyckie, wygłasza inne teksty z właściwą dykcją, modulacją głosu i akcentowaniem
- włącza do swoich wypowiedzi cytaty
- opisuje dzieło malarskie z odniesieniem do odpowiednich kontekstów; podejmuje próbę interpretacji tekstu kultury, np. obrazu, plakatu, grafiki
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym mowę zależną i niezależną w celu dynamizowania akcji i charakteryzowania bohatera
- recytuje tekst poetycki, interpretacje głosowo z uwzględnieniem tematu
- ocenia recytację własną, koleżanek i kolegów i przedstawia uzasadnienie swojej oceny
  - ✓ Kształcenie językowe (komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja, gramatyka języka polskiego)
- dokonuje korekty tworzonych tekstów
- wykorzystuje wiedzę o języku w zakresie :
  - fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobień

pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem

- słotwórstwa i słownictwa (wie co to wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
- fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowu, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
- składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie).

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

✓ Kształcenie literackie i kulturowe - słuchanie

- rozumie złożony komunikat, zawierający pojęcia i terminy związane z określoną dziedziną,
- reaguje na złożone polecenie stosownie do sytuacji,
- udziela odpowiedzi, odczytując intencje nadawcy,
- zabiera głos w dyskusji, odnosząc się do wypowiedzi innych osób i wcześniej przedstawionych argumentów,
- stara się zadawać pytania w celu upewnienia się, czy właściwie zrozumiał wypowiedzi innych osób,
- stara się właściwie odczytać przenośne znaczenie wypowiedzi innych osób.

✓ Czytanie tekstów pisanych i odbiór i innych tekstów kultury

- czyta cicho ze zrozumieniem różne typy tekstów w stopniu pozwalającym na korzystanie z zawartych w nich informacji,
- czyta ze zrozumieniem w stopniu pozwalającym na określenie podstawowych cech gatunkowych utworu i zawartych w nim środków stylistycznych,
- czyta głośno, na ogół zachowując poprawność w zakresie dykcji i intonacji,
- określa tematykę wysłuchanego utworu; ocenia wartość wysłuchanego tekstu
- identyfikuje w tekście poetyckim cechy liryki
- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu

- wskazuje podstawowe środki wyrazu artystycznego wypowiedzi, w tym: neologizm, prozaizm, eufemizm, inwokację
- wyodrębnia w tekście obrazy poetyckie
- identyfikuje elementy świata przedstawionego w utworze
- odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości
- próbuje określić cechy gatunkowe omawianego utworu,
- charakteryzuje bohaterów,
- wyraża swoją opinię na temat lektury,
- bierze udział w dyskusji inspirowanej lekturą,
- stara się tworzyć dłuższe wypowiedzi pisemne w określonej formie na temat lektury.
- odróżnia cechy gatunkowe noweli, powieści, opowiadania
- zna cechy literatury dydaktycznej, wymienia cechy bajki i ballady
- rozpoznaje cechy dramatu jako rodzaju w tekście
- wyszukuje informacje w indeksie i przypisach
- analizuje związki między dziełem literackim a innym tekstem kultury
  - ✓ Tworzenie wypowiedzi (mówienie, pisanie, elementy retoryki)
- pisze na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logicznej i spójnej wypowiedzi, wyraża własne zdanie i podaje argumenty na poparcie własnego stanowiska
- zachowuje trójdzielną kompozycję dłuższej wypowiedzi, w tym w przemówieniu
- rozróżnia środki językowe w zależności od adresata wypowiedzi w oficjalnych i nieoficjalnych sytuacjach mówienia
- zachowuje wymaganą formę wypowiedzi, nie uwzględniając jednak wszystkich jej elementów,
- rozwija temat w sposób powierzchowny, ujmując tylko najważniejsze problemy,
- w dużej mierze redaguje prace odtwórcze, posługując się planem opracowanym na lekcji,
- zachowuje na ogół logikę wypowiedzi,
- używa z reguły zdań krótkich, w których zdarzają się błędy składniowe,
- stara się eliminować z wypowiedzi potok składniowy,
- stara się poprawnie wprowadzać dialog i cytaty w tekst ciągły,
- w zdaniach pojedynczych stosuje prawidłową interpunkcję,
- znane sobie wyrazy zapisuje poprawnie pod względem ortograficznym.
- recytuje tekst poetycki, podejmuje próbę interpretacji głosowej z uwzględnieniem tematu i wyrażanych emocji
  - ✓ Kształcenie językowe (komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja, gramatyka języka polskiego)
- dostrzega błędy językowe i potrafi je skorygować

- stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową w zakresie:

- fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
- słowotwórstwa i słownictwa (wie, co to wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, dostrzega zróżnicowanie formantów pod względem ich funkcji, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie, świadomie wzbogaca zasób własnego słownictwa o przysłowia, powiedzenia, frazeologizmy itp., odróżnia synonimy od homonimów
- fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
- składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie).

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

✓ Kształcenie literackie i kulturowe - słuchanie

- reaguje poprawnie na polecenia wyrażone w sposób jasny, sformułowane prostym językiem,
- udziela właściwej odpowiedzi na zadane wprost pytania,
- próbuje zabrać głos w dyskusji, starając się reagować na wypowiedzi innych.

✓ Czytanie tekstów pisanych i odbiór i innych tekstów kultury

- czyta cicho ze zrozumieniem w stopniu pozwalającym na korzystanie z podstawowych informacji zawartych w tekście,
- czyta głośno, popełniając błędy w zakresie intonacji i dykcji,
- miewa kłopoty z poprawnym odczytaniem nieznanego mu wyrazów,
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinie i fakty, rozróżnia fikcję i kłamstwo
- stara się poprawnie łączyć tytuł i nazwisko autora lektury,
- stara się wskazać elementy świata przedstawionego (czas, miejsce, postacie, wydarzenia),
- próbuje scharakteryzować głównych bohaterów,
- próbuje streścić lekturę,

- samodzielnie formułuje kilkuzdaniową wypowiedź na temat przeczytanej lektury.
- czyta utwory liryczne i zna cechy liryki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do liryki: sonet, pieśń, tren
- odróżnia osobę mówiącą w wierszu od autora tekstu, bohatera utworu od podmiotu lirycznego
- czyta utwory epickie i zna cechy epiki jako rodzaju literackiego, zna gatunki należące do epiki
- rozróżnia narrację pierwszo- i trzecioosobową
- rozpoznaje w tekście epickim fragmenty opowiadania i opisu
- odróżnia dramat od innych rodzajów literackich, wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog i dialog
- wymienia osoby uczestniczące w procesie powstawania przedstawienia teatralnego oraz filmu (reżyser, aktor, scenograf, charakteryzator)

✓ Tworzenie wypowiedzi (mówienie, pisanie, elementy retoryki)

- stara się zachować wymaganą formę wypowiedzi,
- stara się pisać na temat,
- pisze prace odtwórcze,
- używa krótkich zdań, które mogą zawierać błędy składniowe,
- nie potrafi zapanować nad potokiem słów – język wypowiedzi przypomina język mówiony,
- próbuje stosować dialog, ale błędnie wprowadza go w tok wypowiedzi,
- nie potrafi poprawnie wprowadzić cytatu do swojej wypowiedzi,
- popełnia liczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne.
- sporządza w różnych formach notatkę do tyczącą wysłuchanej wypowiedzi
- stara się o estetyczny zapis wypowiedzi
- streszcza, skraca, parafrazuje tekst, w tym tekst popularnonaukowy
- wyraża swoje zdanie i umie je uzasadnić, odnosi się do cudzych poglądów
- pisze opowiadanie odtwórcze i twórcze; wie, jak umieścić dialog w tekście
- opisuje i charakteryzuje postaci rzeczywiste i fikcyjne
- stosuje narrację pierwszo- i trzecioosobową
- układa tekst o trójdzielnej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, stosuje cytaty
- wygłasza z pamięci tekst poetycki

✓ Kształcenie językowe (komunikacja językowa i kultura języka, ortografia i interpunkcja, gramatyka języka polskiego)

- ma podstawową wiedzę z zakresu gramatyki języka polskiego:

- fonetyki (zna różnicę między głoską a literą; rozróżnia samogłoski i spółgłoski, głoski dźwięczne, bezdźwięczne, ustne, nosowe; wie, na czym polega zjawisko upodobnień pod względem dźwięczności i uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie), dostrzega rozbieżności między mową a pismem
- słowotwórstwa i słownictwa (wie, co to wyraz podstawowy i pochodny, podstawa słowotwórcza, formant, rdzeń, rodzina wyrazów; rozumie różnicę między wyrazem pokrewnym a bliskoznacznym, rozumie różnicę między realnym a słowotwórczym znaczeniem wyrazów, odróżnia typy wyrazów złożonych), zna typy skrótów i skrótowców i stosuje zasady interpunkcji w ich zapisie
- fleksji (stosuje wiedzę o częściach mowy w poprawnym zapisie partykuły nie z różnymi częściami mowy, rozpoznaje imiesłowy, zna zasady ich tworzenia i odmiany)
- składni (wykorzystuje wiedzę o budowie wypowiedzenia pojedynczego i złożonego w przekształcaniu zdań pojedynczych na złożone i odwrotnie oraz wypowiedzeń z imiesłowowym równoważnikiem zdania na zdanie złożone i odwrotnie, dokonuje przekształceń z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie).

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań

kryterialnych na ocenę dopuszczającą. Poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy siódmej uniemożliwia osiągnięcie celów polonistycznych; uczeń nie potrafi wykonać zadań o niewielkim poziomie trudności.